TIESAS SPRIEDUMS (ceturtā palāta)

2025. gada 4. septembrī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Fizisko personu aizsardzība attiecībā uz personas datu apstrādi – Regula (ES) 2016/679 – Datu subjekta tiesības – 17. pants – Tiesības uz datu dzēšanu – 18. pants – Tiesības ierobežot apstrādi – 79. pants – Tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā – Personas datu nelikumīga apstrāde – Tiesību aizsardzības līdzeklis, ar kuru panākt, lai pārzinim liktu atturēties no jaunas nelikumīgas apstrādes nākotnē – Pamatojums – Nosacījumi – 82. panta 1. punkts – Tiesības saņemt atlīdzinājumu – Jēdziens "nemateriālais kaitējums" – Atlīdzinājuma apmēra noteikšana – Pārziņa vainas pakāpes iespējama ņemšana vērā – "Rīkojuma par atturēšanos" panākšanas iespējamā ietekme

Lietā C-655/23

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Bundesgerichtshof* (Federālā augstākā tiesa, Vācija) iesniegusi ar 2023. gada 26. septembra lēmumu un kas Tiesā reģistrēts 2023. gada 7. novembrī, tiesvedībā

IP

pret

Quirin Privatbank AG,

TIESA (ceturtā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs I. Jarukaitis [*I. Jarukaitis*], tiesneši N. Jēskinens [*N. Jääskinen*] (referents), A. Arabadžijevs [*A. Arabadjiev*], M. Kondinanci [*M. Condinanzi*] un R. Frendo [*R. Frendo*],

ģenerāladvokāts: M. Kamposs Sančess-Bordona [*M. Campos Sánchez-Bordona*],

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko snieguši:

– IP vārdā – *M. Rodenhausen*, *Rechtsanwältin*,

– *Quirin Privatbank AG* vārdā – *F. Buchmann*, *Rechtsanwalt*,

* Tiesvedības valoda – vācu.

– Eiropas Komisijas vārdā – *A. Bouchagiar* un *M. Heller*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2025. gada 20. marta tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula) (OV 2016, L 119, 1. lpp.; turpmāk tekstā – "VDAR") 17., 18., 79., 82. un 84. pantu.

2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā starp fizisku personu IP un sabiedrību *Quirin Privatbank AG* šīs personas prasībā, pirmkārt, likt šai sabiedrībai atturēties no IP personas datu jaunas neatļautas izpaušanas trešām personām un, otrkārt, atlīdzināt nemateriālo kaitējumu, kas esot nodarīts šo datu sākotnējās izpaušanas rezultātā.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

3 VDAR 1., 10., 11., 75., 85. un 146. apsvērums ir formulēts šādi:

"(1) Fizisku personu aizsardzība attiecībā uz personas datu aizsardzību ir pamattiesības. Eiropas Savienības Pamattiesību hartas [(turpmāk tekstā – "harta")] 8. panta 1. punkts un [LESD] 16. panta 1. punkts paredz, ka ikvienai personai ir tiesības uz savu personas datu aizsardzību.

[..]

(10) Lai nodrošinātu konsekventu un augsta līmeņa aizsardzību fiziskām personām un novērstu šķēršļus personu datu apritei [Eiropas] Savienībā, fiziskas personas tiesību un brīvību aizsardzības līmenim attiecībā uz šādu datu apstrādi visās dalībvalstīs vajadzētu būt vienādam. Visā Savienībā būtu jānodrošina noteikumu par fiziskas personas pamattiesību un pamatbrīvību aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi vienveidīga piemērošana. [..] Šajā regulā dalībvalstīm ir arī paredzēta rīcības brīvība precizēt tās noteikumus, tostarp attiecībā uz īpašu kategoriju personas datu ("sensitīvu datu") apstrādi. Šajā ziņā ar šo regulu neizslēdz dalībvalstu tiesību aktus, kuros nosaka konkrētu apstrādes situāciju apstākļus, tostarp precīzāk nosakot apstākļus, kādos personas datu apstrāde ir likumīga.

(11) Lai personas datu aizsardzība visā Savienībā būtu efektīva, nepieciešams stiprināt un sīki noteikt datu subjektu tiesības un to personu pienākumus, kas apstrādā personas datus un nosaka to apstrādi, kā arī nepieciešams piešķirt arī atbilstošas pilnvaras uzraudzīt un nodrošināt personas datu aizsardzības noteikumu ievērošanu un noteikt atbilstošas sankcijas par pārkāpumiem dalībvalstīs.

[..]

(75) Risku fizisku personu tiesībām un brīvībām – ar atšķirīgu iespējamību un nopietnību – var radīt personas datu apstrāde, kas var izraisīt fizisku, materiālu vai nemateriālu kaitējumu, jo īpaši, ja apstrāde var izraisīt diskrimināciju, identitātes zādzību vai viltošanu, finansiālu zaudējumu, kaitējumu reputācijai, ar dienesta noslēpumu aizsargātu personas datu konfidencialitātes zaudēšanu, neatļautu pseidonimizācijas atcelšanu vai jebkādu citu īpaši nelabvēlīgu ekonomisko vai sociālo situāciju; ja datu subjektiem var tikt atņemtas viņu tiesības un brīvības vai atņemta iespēja kontrolēt savus personas datus; [..]

[..]

(85) Ja uz personas datu aizsardzības pārkāpumu nereaģē pienācīgi un savlaicīgi, tas fiziskām personām var izraisīt tādu fizisku, materiālu vai nemateriālu kaitējumu kā, piemēram, iespējas kontrolēt savus personas datus zaudēšana vai to tiesību ierobežošana, diskrimināciju, identitātes zādzība vai viltošana, finansiāls zaudējums, neatļauta pseidonimizācijas atcelšana, kaitējums reputācijai, ar dienesta noslēpumu aizsargātu personas datu konfidencialitātes zaudēšana vai jebkāda cita attiecīgajai fiziskajai personai īpaši nelabvēlīga ekonomiskā vai sociālā situācija. [..]

[..]

(146) Pārzinim vai apstrādātājam būtu jākompensē jebkurš kaitējums, kurš personai var būt nodarīts tādas apstrādes rezultātā, kura pārkāpj šo regulu. Pārzinis vai apstrādātājs būtu jāatbrīvo no atbildības, ja tas pierāda, ka nekādā veidā nav atbildīgs par kaitējumu. Kaitējuma jēdziens būtu plaši jāinterpretē, ņemot vērā Tiesas judikatūru, tādā veidā, kas pilnībā atbilst šīs regulas mērķiem. Tas neskar prasības par kaitējumu, kas izriet no citu Savienības vai dalībvalstu tiesību aktu noteikumu pārkāpumiem. Apstrāde, kas pārkāpj šo regulu, ietver arī apstrādi, kas pārkāpj deleģētos un īstenošanas aktus, kuri pieņemti saskaņā ar šo regulu un dalībvalsts tiesību aktiem, kuros precizēti šīs regulas noteikumi. Datu subjektiem būtu jāsaņem pilna un iedarbīga kompensācija par tiem nodarīto kaitējumu. [..]"

4 VDAR 1. panta "Priekšmets un mērķi" 2. punkts noteic:

"Šī regula aizsargā fizisku personu pamattiesības un pamatbrīvības un jo īpaši to tiesības uz personas datu aizsardzību."

5 Šīs regulas 4. pants "Definīcijas" noteic:

"Šajā regulā:

1) "personas dati" ir jebkura informācija, kas attiecas uz identificētu vai identificējamu fizisku personu ("datu subjekts"); [..]

2) "apstrāde" ir jebkura ar personas datiem vai personas datu kopumiem veikta darbība vai darbību kopums, ko veic ar vai bez automatizētiem līdzekļiem, piemēram, [..] izpaušana, nosūtot, izplatot vai citādi darot tos pieejamus, saskaņošana vai kombinēšana, ierobežošana, dzēšana vai iznīcināšana;

[..]

7) “pārzinis” ir fiziska vai juridiska persona, publiska iestāde, aģentūra vai cita struktūra, kas viena pati vai kopīgi ar citām nosaka personas datu apstrādes nolūkus un līdzekļus; [..]

[..]

10) “trešā persona” ir fiziska vai juridiska persona, publiska iestāde, aģentūra vai struktūra, kura nav datu subjekts, pārzinis, apstrādātājs un personas, kuras pārziņa vai apstrādātāja tiešā pakļautībā ir pilnvarotas apstrādāt personas datus;

[..]

12) “personas datu aizsardzības pārkāpums” ir drošības pārkāpums, kura rezultātā notiek nejauša vai nelikumīga nosūtīto, uzglabāto vai citādi apstrādāto personas datu iznīcināšana, nozaudēšana, pārveidošana, neatļauta izpaušana vai piekļuve tiem;

[..].”

6 VDAR II nodaļā “Principi” ir ietverts šīs regulas 5.–11. pants.

7 Minētās regulas 5. pants “Personas datu apstrādes principi” noteic:

“1. Personas dati:

a) tiek apstrādāti likumīgi, godprātīgi un datu subjektam pārredzamā veidā (“likumīgums, godprātība un pārredzamība”);

b) tiek vākti konkrētos, skaidros un leģitīmos nolūkos, un to turpmāku apstrādi neveic ar minētajiem nolūkiem nesavietojamā veidā [..] (“nolūka ierobežojumi”);

c) ir adekvāti, atbilstīgi un ietver tikai to, kas nepieciešams to apstrādes nolūkos (“datu minimizēšana”);

[..]

f) tiek apstrādāti tādā veidā, lai tiktu nodrošināta atbilstoša personas datu drošība, tostarp aizsardzība pret neatļautu vai nelikumīgu apstrādi un pret nejaušu nozaudēšanu, iznīcināšanu vai sabojāšanu, izmantojot atbilstošus tehniskos vai organizatoriskos pasākumus (“integritāte un konfidencialitāte”);

2. Pārzinis ir atbildīgs par atbilstību 1. punktam un var to uzskatāmi parādīt (“pārskatatbildība”).”

8 Šīs pašas regulas 6. panta “Apstrādes likumīgums” 1. punkts noteic:

“Apstrāde ir likumīga tikai tādā apmērā un tikai tad, ja ir piemērojams vismaz viens no turpmāk minētajiem pamatojumiem:

a) datu subjekts ir devis piekrišanu savu personas datu apstrādei vienam vai vairākiem konkrētiem nolūkiem;

[..].”

9 VDAR III nodaļā "Datu subjekta tiesības" ir ietverts šīs regulas 12.–23. pants.

10 Šīs III nodaļas 3. iedaļā "Labošana un dzēšana" ietvertā 17. panta "Tiesības uz dzēšanu (tiesības "tikt aizmirstam") 1. punkts noteic:

"Datu subjektam ir tiesības panākt, lai pārzinis bez nepamatotas kavēšanās dzēstu datu subjekta personas datus, un pārziņa pienākums ir bez nepamatotas kavēšanās dzēst personas datus, ja pastāv viens no šādiem nosacījumiem:

[..]

c) datu subjekts iebilst pret apstrādi saskaņā ar 21. panta 1. punktu, un apstrādei nav nekāda svarīgāka leģitīma pamata, vai arī datu subjekts iebilst pret apstrādi saskaņā ar 21. panta 2. punktu;

d) personas dati ir apstrādāti nelikumīgi;

[..]."

11 Tajā pašā šīs regulas 3. iedaļā esošā 18. panta "Tiesības ierobežot apstrādi" 1. punkts noteic:

"Datu subjektam ir tiesības panākt, lai pārzinis ierobežotu apstrādi, ja ir viens no šādiem apstākļiem:

[..]

b) apstrāde ir nelikumīga, un datu subjekts iebilst pret personas datu dzēšanu un tās vietā pieprasa datu izmantošanas ierobežošanu;

c) pārzinim personas dati apstrādei vairs nav vajadzīgi, taču tie ir nepieciešami datu subjektam, lai celtu, īstenotu vai aizstāvētu likumīgas prasības;

[..]."

12 VDAR VIII nodaļā "Tiesību aizsardzības līdzekļi, atbildība un sankcijas" ir ietverts šīs regulas 77.–84. pants.

13 VDAR 77. panta virsraksts ir "Tiesības iesniegt sūdzību uzraudzības iestādē", savukārt tās 78. panta virsraksts ir "Tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā pret uzraudzības iestādi".

14 Minētās regulas 79. panta "Tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā pret pārzini vai apstrādātāju" 1. punkts noteic:

"Neskarot pieejamos administratīvos vai ārpustiesas tiesību aizsardzības līdzekļus, tai skaitā tiesības iesniegt sūdzību uzraudzības iestādē, ievērojot 77. pantu, ikvienam datu subjektam ir tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā, ja viņš uzskata, ka viņa tiesības saskaņā ar šo regulu ir pārkāptas tādas viņa personas datu apstrādes rezultātā, kura neatbilst šai regulai."

15 VDAR 82. pants "Tiesības uz kompensāciju un atbildība" noteic:

"1. Jebkurai personai, kurai šīs regulas pārkāpuma rezultātā ir nodarīts materiāls vai nemateriāls kaitējums, ir tiesības no pārziņa vai apstrādātāja saņemt kompensāciju par tai nodarīto kaitējumu.

[..]

3. Pārzini vai apstrādātāju atbrīvo no atbildības saskaņā ar 2. punktu, ja tas pierāda, ka nekādā veidā nav atbildīgs par notikumu, ar ko nodarīts attiecīgais kaitējums.

[..]"

16 Šīs regulas 83. panta "Vispārīgi nosacījumi par administratīvo naudas sodu piemērošanu" 2. punkts noteic:

"[..] Lemjot par to, vai piemērot administratīvo naudas sodu, un pieņemot lēmumu par administratīvā naudas soda apmēru, katrā konkrētā gadījumā pienācīgi ņem vērā šādus elementus:

a) pārkāpuma būtību, smagumu un ilgumu, ņemot vērā attiecīgo datu apstrādes veidu, apmēru vai nolūku, kā arī ietekmēto datu subjektu skaitu un tiem nodarītā kaitējuma apmēru;

b) to, vai pārkāpums izdarīts tīši vai neuzmanības dēļ;

c) jebkādu pārziņa vai apstrādātāja rīcību, lai mazinātu kaitējumu, kas nodarīts datu subjektiem;

[..]

k) jebkādu citu pastiprinošu vai mīkstinošu apstākli, kas piemērojams lietas apstākļiem, piemēram, no pārkāpuma tieši vai netieši gūti finansiālie labumi vai novērsti zaudējumi."

17 Minētās regulas 84. panta "Sankcijas" 1. punkts noteic:

"Dalībvalstis paredz noteikumus par citām sankcijām, ko piemēro par šīs regulas pārkāpumiem, jo īpaši pārkāpumiem, par kuriem nav paredzēti administratīvi naudas sodi saskaņā ar 83. pantu, un veic visus nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka šos noteikumus īsteno. Šādas sankcijas ir iedarbīgas, samērīgas un atturošas."

Vācijas tiesības

18 1949. gada 23. maija *Grundgesetz für die Bundesrepublik Deutschland* (Vācijas Federatīvās Republikas Pamatlikums) (*BGBl.* 1949 I, 1. lpp.), redakcijā, kas piemērojama pamatlietā, 2. panta 1. punkts ir formulēts šādi:

"Ikvienam ir tiesības uz brīvu pašizpausmi, ja vien ar to netiek nedz aizskartas citu personu tiesības, nedz pārkāpta konstitucionālā kārtība vai morāles normas."

19 *Bürgerliches Gesetzbuch* (Vācijas Civilkodekss), redakcijā, kas piemērojama pamatlietā (turpmāk tekstā – "*BGB*"), 253. pants "Nemateriālais kaitējums" noteic:

"(1) Par kaitējumu, kas nav mantisks kaitējums, atlīdzinājumu naudā var prasīt tikai likumā noteiktajos gadījumos.

(2) Ja jāatlīdzina kaitējums, kas nodarīts ar miesas bojājumiem vai veselības, brīvības vai seksuālās pašnoteikšanās aizskārumu, taisnīgu atlīdzinājumu naudā var prasīt arī par nemantisku kaitējumu."

20 *BGB* 823. pants "Pienākums atlīdzināt kaitējumu" noteic:

"(1) Ikvienam, kas tīši vai aiz neuzmanības prettiesiski aizskar citas personas dzīvību, ķermeni, veselību, brīvību, īpašumu vai jebkuras citas tiesības, ir pienākums atlīdzināt šai citai personai no tā izrietošo kaitējumu.

(2) Tāds pats pienākums ir ikvienam, kas pārkāpj likumu, kura mērķis ir citu personu aizsardzība. Ja no attiecīgā likuma satura izriet, ka tā pārkāpumu ir iespējams izdarīt arī bez vainas, šāds kaitējums ir atlīdzināms vienīgi tad, ja pārkāpumā kāds ir vainojams."

21 *BGB* 1004. panta "Prasības par darbību izbeigšanu un atturēšanos no tām" 1. punkts noteic:

"Ja īpašumtiesības tiek traucētas citādi, nevis ar atsavinājumu vai valdījuma aizturējumu, īpašnieks var pieprasīt no pārkāpēja izbeigt attiecīgo rīcību. Ja ir sagaidāms turpmāks traucējums, īpašnieks var tiesas ceļā prasīt atturēšanos no šādas rīcības."

22 No iesniedzējtiesas nolēmuma izriet, ka pamatlietā *BGB* 1004. pants ir pēc analoģijas piemērojams absolūtu tiesību pārkāpumam *BGB* 823. panta 1. punkta izpratnē vai citas personas aizsargājoša likuma pārkāpumam *BGB* 823. panta 2. punkta izpratnē.

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

23 Prasītājs pamatlietā, izmantojot profesionālu tiešsaistes sociālo tīklu, pieteicās darbam saskaņā ar Vācijas tiesībām dibinātajā sabiedrībā *Quirin Privatbank*. Pēc tam kāda šīs sabiedrības darbiniece, izmantojot šā tīkla ziņojumapmaiņas pakalpojumu, kādai ar šo darbā pieņemšanas procesu nesaistītai trešai personai nosūtīja saraksti, kas bija adresēta vienīgi prasītājam pamatlietā un kurā viņa informēja šo prasītāju par to, ka šī sabiedrība nepiedāvās viņa tīkoto atalgojumu, un piedāvāja viņam citu atalgojumu (turpmāk tekstā – "attiecīgā sarakste"). Šī trešā persona, kas pazina prasītāju pamatlietā, jo iepriekš bija ar viņu kopā strādājusi, pārsūtīja viņam šo saraksti un jautāja, vai viņš meklē darbu.

24 Prasītājs pamatlietā cēla prasību *Landgericht Darmstadt* (Darmštates apgabaltiesa, Vācija), lūdzot, lai *Quirin Privatbank* tiktu piespriests, pirmkārt, atturēties no jebkādas tādas viņa personas datu apstrādes saistībā ar viņa kandidatūru, kas atkārtotu šo datu neatļautu izpaušanu attiecīgās sarakstes nosūtīšanas ceļā, un, otrkārt, samaksāt viņam atlīdzinājumu par nemateriālo kaitējumu, kas esot radies šā notikuma dēļ. Viņš būtībā apgalvoja, ka šis kaitējums izpaužoties kā viņa bažas par to, ka vismaz vienai trešai personai – kas viņu pazīst un strādā tajā pašā profesionālajā nozarē, kurā strādā viņš – tika dota iespēja nodot šos konfidenciālos datus bijušajiem vai

potenciālajiem darba devējiem, gūt kādu priekšrocību salīdzinājumā ar viņu iespējamā sāncensībā, piesakoties darbā, un uzzināt par pazemojumu, ko viņš izjutis, kad viņa centieni vienoties par atalgojumu izrādījās nesekmīgi.

25 Ar 2020. gada 26. maija spriedumu pirmās instances tiesa piesprieda *Quirin Privatbank* atturēties no prasībā minētās rīcības un samaksāt prasītājam pamatlietā kaitējuma atlīdzinājumu 1000 EUR apmērā, pieskaitot procentus. *Quirin Privatbank* par šo spriedumu iesniedza apelācijas sūdzību.

26 Ar 2022. gada 2. marta spriedumu *Oberlandesgericht Frankfurt* (Federālās zemes Augstākā tiesa Frankfurtē pie Mainas, Vācija) daļēji grozīja minēto spriedumu. Tā uzskatīja, ka prasītājam pamatlietā saskaņā ar VDAR 17. panta 1. punktu ir tiesības pieprasīt, lai *Quirin Privatbank* nākotnē atturētos no viņa personas datu apstrādes tādā pašā veidā, kā tas noticis ar attiecīgo saraksti, un ka šajā ziņā pastāv atkārtošanās risks. Turpretim prasību par kaitējuma atlīdzinājumu saskaņā šīs regulas 82. pantu tā noraidīja, pamatojoties uz to, ka – lai arī personas datu aizsardzības noteikumu pārkāpums patiešām ir noticis, jo šādi dati ir tikuši nosūtīti nepiederīgai trešai personai – prasītājs pamatlietā nebija sniedzis pierādījumus par konkrētu kaitējumu un, pat pieņemot, ka viņš ir izjutis pazemojumu, šis apstāklis nav kvalificējams kā nemateriālais kaitējums.

27 Gan prasītājs pamatlietā, gan *Quirin Privatbank* iesniedza katrs savu revīzijas sūdzību (*Revision*) *Bundesgerichtshof* (Federālā augstākā tiesa, Vācija), kas ir iesniedzējtiesa. Šajā tiesā pirmais no tiem uztur savus sākotnējos prasījumus, savukārt otrā lūdz tos pilnībā noraidīt.

28 Iesniedzējtiesa uzskata, ka darbības, par kurām sūdzas prasītājs pamatlietā, ietilpst VDAR piemērošanas jomā. Tā norāda, ka šīs darbības ir "datu subjekta" "personas datu apstrāde" un ka *Quirin Privatbank* ir "pārzinis" šīs regulas 4. panta 1., 2. un 7. punkta izpratnē. Tās ieskatā, nav strīda par to, ka ar minētajām darbībām, kas izpaudušās kā šādu datu neatļauta nosūtīšana "trešai personai" VDAR 4. panta 10. punkta izpratnē, ir pārkāptas šīs regulas normas un ka šīs darbības ir nelikumīgas saskaņā ar tās 6. panta 1. punktu, konkrēti tāpēc, ka prasītājs pamatlietā tām nebija piekritis.

29 Šī tiesa jautā, pirmkārt, vai personai, kuras personas dati ir apstrādāti nelikumīgi, VDAR piešķir tiesības pieprasīt, lai pārzinis atturētos no šādas apstrādes atkārtošanas, tostarp tad, ja šī persona nepieprasa savu datu dzēšanu. Ņemot vērā valsts judikatūru un tiesību doktrīnā esošās debates par šo jautājumu, minētā tiesa vēlas noskaidrot, vai šīs tiesības, kuras – kā tā precizē – tiek izmantotas tikai un vienīgi preventīvi, varētu izrietēt vai nu no šīs regulas 17. panta par tiesībām uz šādu dzēšanu, vai no tās 18. panta par tiesībām ierobežot apstrādi, vai no minētās regulas 79. panta par tiesībām uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā pret pārzini vai apstrādātāju, vai no kādas citas šīs regulas normas.

30 Otrkārt, gadījumā, ja uz šiem vaicājumiem tiks atbildēts apstiprinoši, iesniedzējtiesa, ņemot vērā pati savu judikatūru, kas balstīta uz Vācijas Federatīvās Republikas Pamatlikuma 2. pantu un *BGB* 823. panta piemērošanu kopsakarā ar *BGB* 1004. pantu, vēlas noskaidrot, pirmām kārtām, vai šādas tiesības pieprasīt pārzinim atturēties no jauna VDAR pārkāpuma ir atkarīgas no atkārtošanās riska esamības un, otrām kārtām, vai šis risks attiecīgā gadījumā jāprezumē, ņemot vērā sākotnējo pārkāpumu.

31 Treškārt, gadījumā, ja uz pirmā jautājuma abām daļām turpretim tiks atbildēts noliedzoši, šī tiesa vēlas noskaidrot, vai no VDAR 79. panta (par tiesībām uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā pret pārzini) un 84. panta (par sankcijām šīs regulas pārkāpuma gadījumā) interpretācijas izriet, ka

dalībvalsts tiesai ir atļauts saskaņā ar valsts tiesību normām pārzinim likt šādi atturēties no darbības, vienlaikus ļaujot datu subjektam izmantot minētās regulas 17., 18. un 82. pantā piešķirtās tiesības.

32 Ceturtkārt, iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, kādiem nosacījumiem ir pakārtotas tiesības saņemt kaitējuma atlīdzinājumu saskaņā ar VDAR 82. panta 1. punktu, lasot to šīs regulas 75. un 85. apsvēruma gaismā. Proti, tā jautā, kādi ir elementi, kas ļauj raksturot "nemateriālo kaitējumu" minētā 82. panta 1. punkta izpratnē gadījumā, ja datu subjekts atsaucas tikai uz negatīvām izjūtām, kas, pēc šīs tiesas domām, ir daļa no vispārīgiem ikdienas dzīves riskiem.

33 Piektkārt, minētā tiesa jautā, vai pārziņa vainas pakāpe jāņem vērā, nosakot saskaņā ar VDAR 82. panta 1. punktu veicamā nemateriālā kaitējuma atlīdzinājuma apmēru. Tā precizē, ka saskaņā ar Vācijas tiesībām, lai saņemtu finansiālu atlīdzinājumu par nemateriālu kaitējumu, jāņem vērā tostarp kaitējuma nodarītāja vainas pakāpe, jo šā atlīdzinājuma uzdevums ir gan atlīdzināt cietušajai personai nodarīto kaitējumu (kompensēšanas funkcija), gan nodrošināt šai personai apmierinājumu, kas tai no šā nodarītāja pienākas saskaņā ar judikatūru par *BGB* 253. pantu (gandarīšanas funkcija).

34 Sestkārt, gadījumā, ja uz vienu no abām pirmā jautājuma daļām vai trešo jautājumu tiks atbildēts apstiprinoši, iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai datu subjekta tiesības pieprasīt, lai pārzinis atturētos no jauna VDAR pārkāpuma, ir būtisks kritērijs, lai samazinātu vai pat izslēgtu nemateriālā kaitējuma atlīdzinājumu saskaņā ar šīs regulas 82. panta 1. punktu, tāpat kā tas būtu iespējams saskaņā ar Vācijas tiesībām.

35 Šādos apstākļos *Bundesgerichtshof* (Federālā augstākā tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) a) Vai VDAR 17. pants jāinterpretē tādējādi, ka datu subjektam, kura personas datus pārzinis ir nelikumīgi izpaudis pārsūtīšanas ceļā, ir tiesības pieprasīt, lai pārzinis atturas no jaunas šo datu nelikumīgas pārsūtīšanas, ja datu subjekts nepieprasa, lai pārzinis šos datus dzēš?
b) Vai šādas tiesības pieprasīt atturēšanos no darbības var izrietēt (arī) no VDAR 18. panta vai kādas citas VDAR normas?

2) Ja atbilde [uz pirmā jautājuma a) punktu un/vai b) punktu] ir apstiprinoša:
a) Vai Savienības tiesībās paredzētās tiesības pieprasīt atturēšanos no darbības pastāv tikai tad, ja pastāv bažas, ka nākotnē atkal tiks aizskartas datu subjekta tiesības, kas izriet no VDAR (atkārtota pārkāpuma risks)?
b) Vai attiecīgajā gadījumā jau esoša VDAR pārkāpuma dēļ tiek prezumēts atkārtota pārkāpuma risks?

3) Ja atbilde [uz pirmā jautājuma a) punktu un b) punktu] ir noliedzoša:

Vai VDAR 84. pants, lasot kopsakarā ar 79. pantu, jāinterpretē tādējādi, ka tie ļauj valsts tiesnesim papildus materiālā vai nemateriālā kaitējuma atlīdzināšanai saskaņā ar VDAR 82. pantu un tiesībām, kas izriet no VDAR 17. un 18. panta, atzīt datu subjektam, kura personas datus pārzinis ir nelikumīgi izpaudis pārsūtīšanas ceļā, arī tiesības saskaņā ar valsts tiesību aktiem pieprasīt, lai pārzinis atturas no jauna nelikumīgi pārsūtīt šos datus?

4) Vai VDAR 82. panta 1. punkts jāinterpretē tādējādi, ka nemateriālā kaitējuma konstatēšanai šīs tiesību normas izpratnē pietiek tik vien kā ar negatīvām izjūtām, piemēram, dusmām, īgnumu, neapmierinātību, bažām un bailēm, kas pašas par sevi ir daļa no vispārīgiem dzīves riskiem un bieži vien – ikdienā piedzīvotā? Vai arī kaitējuma prezumpcijai ir nepieciešams, lai attiecīgajam tiesību subjektam kā fiziskai personai būtu radīts nelabvēlīgs stāvoklis, kas neaprobežojas ar šīm izjūtām vien?

5) Vai VDAR 82. panta 1. punkts jāinterpretē tādējādi, ka pārziņa vai apstrādātāja vai viņu darbinieku vainas pakāpe ir būtisks kritērijs, novērtējot atlīdzināmā nemateriālā kaitējuma apmēru?

6) Ja atbilde [uz pirmā jautājuma a) vai b) punktu vai trešo jautājumu] ir apstiprinoša:

Vai VDAR 82. panta 1. punkts jāinterpretē tādējādi, ka, novērtējot atlīdzināmā nemateriālā kaitējuma apmēru, tas, ka datu subjektam papildus tiesībām saņemt atlīdzinājumu ir tiesības pieprasīt atturēšanos no darbības, var tikt ņemts vērā kā prasījumu mazinošs apstāklis?"

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo līdz trešo jautājumu

36 Ar pirmo līdz trešo jautājumu, kuri skatāmi kopā, iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai VDAR normas jāinterpretē tādējādi, ka tās paredz nelikumīgi apstrādātu personas datu subjektam – gadījumā, ja šis subjekts nepieprasa, lai viņa dati tiktu dzēsti – tiesību aizsardzības līdzekli, kas tam ļautu preventīvi panākt, ka pārzinim tiek likts nākotnē atturēties no jaunas nelikumīgas apstrādes, un vai noliedzošas atbildes gadījumā šīs tiesību normas liedz dalībvalstīm paredzēt šādu tiesību aizsardzības līdzekli savās tiesību sistēmās.

37 Ievadam jāatgādina, ka, interpretējot Savienības tiesību normu, jāņem vērā ne tikai tās teksts, bet arī konteksts un šo normu ietverošā tiesiskā regulējuma mērķi (spriedums, 2024. gada 4. oktobris, *Lindenapotheke*, C-21/23, EU:C:2024:846, 52. punkts un tajā minētā judikatūra).

38 Šajā ziņā, pirmām kārtām, jānorāda, ka VDAR ir balstīta uz ikvienai fiziskai personai atzītām tiesībām uz aizsardzību attiecībā uz tās personas datu apstrādi. Šī aizsardzība ir Hartas 8. panta 1. punktā nostiprinātās pamattiesības, uz kurām ir atsauce šīs regulas 1. apsvērumā. Mērķis garantēt šo pamattiesību efektivitāti, nodrošinot augsta un vienāda līmeņa aizsardzību visās dalībvalstīs, ir noteicošais minētās regulas piemērošanā, kā redzams tās 1. pantā un 10. apsvērumā (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2023. gada 5. oktobris, *Ministerstvo zdravotnictví* (Covid-19 mobilā lietotne), C-659/22, EU:C:2023:745, 28. punkts; 2024. gada 4. oktobris, Patērētāju tiesību aizsardzības centrs, C-507/23, EU:C:2024:854, 28. punkts, kā arī 2025. gada 3. aprīlis, *Ministerstvo zdravotnictví* (Juridiskas personas pārstāvja dati), C-710/23, EU:C:2025:231, 29. punkts).

39 Tiesas pastāvīgajā judikatūrā ir atzīts, ka ikvienā personas datu apstrādē jāievēro gan VDAR II nodaļā noteiktie šādu datu apstrādes principi, gan III nodaļā noteiktās tiesības, ar kurām apveltīts "datu subjekts" VDAR 4. panta 1. punkta izpratnē. Konkrēti, tai jāatbilst minētās regulas 5. pantā noteiktajiem šo datu apstrādes principiem un 6. pantā uzskaitītajiem apstrādes likumīguma nosacījumiem (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2024. gada 19. decembris, K *GmbH*

(Darbinieku personas datu apstrāde), C-65/23, EU:C:2024:1051, 46. punkts, un 2025. gada 3. aprīlis, *Ministerstvo zdravotnictví* (Juridiskas personas pārstāvja dati), C-710/23, EU:C:2025:231, 33. punkts).

40 Kā secinājumu 32., 34. un 38. punktā būtībā norāda ģenerāladvokāts, Hartas 8. panta 1. punkts noteic tiesības uz personas datu aizsardzību, savukārt šā panta 2. punkts prasa, lai šo datu apstrāde atbilstu konkrētiem nosacījumiem, no kuriem ir atkarīgs, vai attiecīgā apstrāde ir likumīga. Tāpat VDAR II nodaļā noteiktajiem pārziņa pienākumiem atbilst konkrētās tiesības, ar kurām šajā regulā ir apveltīti datu subjekti. Tādējādi šiem subjektiem ir tiesības uz to, ka viņu personas dati tiktu apstrādāti likumīgi, un tās izriet no šim pārzinim noteiktā vispārīgā pienākuma neapstrādāt šādus datus tādā veidā, kas neatbilst minētās regulas prasībām.

41 Otrām kārtām, Tiesa ir vairākkārt nospriedusi, ka Savienības tiesības, tostarp Hartas normas, neliek dalībvalstīm papildus to valsts tiesībās jau paredzētajiem tiesību aizsardzības līdzekļiem ieviest vēl kādus citus tiesību aizsardzības līdzekļus, ja vien no attiecīgās valsts tiesību sistēmas kopumā neizriet, ka nav neviena tiesību aizsardzības līdzekļa, ar kuru varētu kaut vai netieši nodrošināt tiesību subjektiem no Savienības tiesībām izrietošo tiesību aizsardzību (spriedums, 2025. gada 8. maijs, *Barało*, C-530/23, EU:C:2025:322, 99. punkts un tajā minētā judikatūra).

42 Šajā gadījumā vispirms jāuzsver, ka pamatlietā aplūkotā situācija attiecas nevis uz valsts tiesas iespēju noteikt pagaidu pasākumus, bet gan uz datu subjekta varbūtējo iespēju, ceļot preventīvu prasību tiesā, panākt pēc būtības rīkojumu, ar kuru pārzinim tiktu aizliegts no jauna pārkāpt šīs tiesības.

43 Šajā ziņā jānorāda, ka VDAR nav ietvertas tiesību normas, kurās tieši vai netieši būtu paredzēts, ka datu subjektam – kā prāto iesniedzējtiesa – ir tiesības, ceļot prasību tiesā, preventīvi panākt, lai personas datu pārzinis turpmāk atturētos no šīs regulas normu pārkāpuma, konkrēti – nelikumīgas apstrādes atkārtošanas veidā. Proti, kā secinājumu 54.–69. punktā norāda ģenerāladvokāts, šādas tiesības nav izsecināmas nedz no minētās regulas 17. panta, nedz no tās 18. panta.

44 Par VDAR VIII nodaļu jāatgādina, ka tā reglamentē tostarp tiesību aizsardzības līdzekļus, kas ļauj aizsargāt datu subjekta tiesības gadījumā, ja ir aizdomas, ka viņa personas dati ir apstrādāti pretēji minētās regulas noteikumiem. Šo tiesību aizsardzību var pieprasīt konkrēti tieši datu subjekts saskaņā ar minētās regulas 77.–79. pantu, kuros ir paredzēti dažādi tiesību aizsardzības līdzekļi, kas var tikt izmantoti līdztekus viens otram un savrupi viens no otra (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2024. gada 4. oktobris, *Lindenapotheke*, C-21/23, EU:C:2024:846, 47. punkts un tajā minētā judikatūra, kā arī 2025. gada 30. aprīlis, *Inspektorat kam Visshia sadeben savet*, C-313/23, C-316/23 un C-332/23, EU:C:2025:303, 128. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

45 No VDAR VIII nodaļā esošo tiesību normu formulējuma izriet, ka neviena no tām nenoteic dalībvalstīm pienākumu paredzēt tādu preventīvu tiesību aizsardzības līdzekli kā šā sprieduma 42. punktā aprakstītais. Konkrēti, šīs regulas 79. panta 1. punkta tekstā ir vienīgi noteikts, ka, neskarot pieejamos administratīvos vai ārpustiesas tiesību aizsardzības līdzekļus, ikvienam datu subjektam ir tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā, ja viņš uzskata, ka viņa tiesības saskaņā ar šo regulu ir pārkāptas tādas viņa personas datu apstrādes rezultātā, kura neatbilst šai regulai. Šīs tiesību normas formulējums dalībvalstīm nenoteic pienākumu paredzēt kādu konkrētu tiesību aizsardzības līdzekli, kas ļautu ar tiesā celtu prasību preventīvi panākt tādu rīkojumu par atturēšanos, par kādu prāto iesniedzējtiesa.

46 Tomēr – ņemot vērā VDAR VIII nodaļas tiesību normu formulējumu un it īpaši apstākli, ka ikviena datu subjekta tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā, ja viņš uzskata, ka viņam šajā regulā piešķirtās tiesības ir pārkāptas tādas viņa personas datu apstrādes rezultātā, kura neatbilst šai regulai, šīs regulas 79. panta 1. punktā ir atzītas, "neskarot" jebkādus citus administratīvos vai ārpustiesas tiesību aizsardzības līdzekļus – jāuzskata, ka dalībvalstīm nav liegts paredzēt šādu preventīvu tiesību aizsardzības līdzekli, lai liktu pārzinim atturēties no jebkāda turpmāka šo tiesību pārkāpuma (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2024. gada 4. oktobris, *Lindenapotheke*, C-21/23, EU:C:2024:846, 53. punkts).

47 Šajā ziņā jāuzsver, ka, lai arī VDAR mērķis ir nodrošināt personas datu aizsardzību reglamentējošo valstu tiesību aktu saskaņošanu, kas principā ir pilnīga, vairākas šīs regulas normas dalībvalstīm skaidri paver iespēju papildus noteikt stingrākus vai atkāpes paredzošus noteikumus, kas dod tām rīcības brīvību, lemjot par to, kādā veidā šīs tiesību normas var tikt īstenotas ("atvērējklauzulas") (spriedums, 2024. gada 4. oktobris, *Lindenapotheke*, C-21/23, EU:C:2024:846, 57. punkts un tajā minētā judikatūra).

48 VDAR VIII nodaļas normās patiešām nav īpaši ietverta šāda atvērējklauzula, kas *expressis verbis* ļautu dalībvalstīm paredzēt iespēju datu subjektam – kurš vēlas liegt pārzinim pārkāpt šīs regulas materiālās tiesību normas – celt prasību, lai panāktu, ka attiecībā uz šo pārzini tiek izdots rīkojums atturēties no šādas rīcības. Tomēr Savienības likumdevējs nav grasījies pilnībā saskaņot minētās regulas normu pārkāpumu gadījumā pieejamos tiesību aizsardzības līdzekļus un konkrēti – nav izslēdzis šādu tiesību aizsardzības līdzekļa iespēju (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2024. gada 4. oktobris, *Lindenapotheke*, C-21/23, EU:C:2024:846, 59. un 60. punkts).

49 Apstiprinājums šīs interpretācijas pareizībai ir rodams arī VDAR izvirzītajos mērķos. Proti, šīs regulas mērķis – kā teikts tās 10. apsvērumā – ir tostarp nodrošināt konsekventu un augsta līmeņa aizsardzību fiziskām personām attiecībā uz viņu personas datu apstrādi. Turklāt šīs regulas 11. apsvērumā īpaši teikts – lai šo datu aizsardzība būtu efektīva, nepieciešams stiprināt datu subjektu tiesības un to personu pienākumus, kuras apstrādā datus un nosaka to apstrādi (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2024. gada 4. oktobris, *Lindenapotheke*, C-21/23, EU:C:2024:846, 61. punkts).

50 Savukārt iespēja datu subjektam celt prasību tiesā, lai panāktu, ka pārzinim tiek likts nākotnē atturēties no VDAR materiālo tiesību normu pārkāpuma, neapdraud šos mērķus, bet, gluži pretēji, pastiprina šo tiesību normu lietderīgo iedarbību un tādējādi šajā regulā paredzēto augsta līmeņa aizsardzību datu subjektiem attiecībā uz viņu personas datu apstrādi. Līdz ar to VDAR VIII nodaļas normām nav pretrunā tāds valsts tiesiskais regulējums, kurā datu subjektam ir paredzēta šāda preventīva tiesību aizsardzības līdzekļa iespēja (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2024. gada 4. oktobris, *Lindenapotheke*, C-21/23, EU:C:2024:846, 62. un 73. punkts).

51 No tā izriet, ka VDAR nav pretrunā tas, ka tiesības celt prasību – lai panāktu rīkojumu, kas ļauj novērst, ka eventuāli tiek pārkāptas šīs regulas materiālo tiesību normas, tostarp iespējami atkārtojot nelikumīgu apstrādi – ir pieejamas, pamatojoties uz dalībvalsts tiesību normām, kas būtu piemērojamas lietu izskatošajā valsts tiesā.

52 Ņemot vērā visus iepriekš izklāstītos apsvērumus, uz pirmo līdz trešo jautājumu atbildams, ka VDAR normas jāinterpretē tādējādi, ka tās neparedz nelikumīgi apstrādātu personas datu subjektam – gadījumā, ja šis subjekts nepieprasa, lai viņa dati tiktu dzēsti – tiesību aizsardzības

līdzekli, kas tam ļautu preventīvi panākt, ka pārzinim tiek likts nākotnē atturēties no jaunas nelikumīgas apstrādes. Tomēr šīs normas neliedz dalībvalstīm paredzēt šādu tiesību aizsardzības līdzekli savās tiesību sistēmās.

Par ceturto jautājumu

53 Ar ceturto jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai VDAR 82. panta 1. punkts jāinterpretē tādējādi, ka šajā tiesību normā rodamais jēdziens "nemateriāls kaitējums" ietver tādas negatīvas izjūtas, kas datu subjektam radušās pēc neatļautas viņa personas datu nosūtīšanas trešai personai, kā, piemēram, bailes vai neapmierinātība, ko izraisa kontroles zaudēšana pār šiem datiem, šo datu iespējama ļaunprātīga izmantošana vai viņa reputācijas aizskārums.

54 Jāatgādina, ka VDAR 82. panta 1. punkts noteic: jebkurai personai, kurai šīs regulas pārkāpuma rezultātā ir nodarīts materiāls vai nemateriāls kaitējums, ir tiesības no pārziņa vai apstrādātāja saņemt atlīdzinājumu par tai nodarīto kaitējumu.

55 Atbilstoši pastāvīgajai judikatūrai – tā kā VDAR 82. panta 1. punktā nav nevienas atsauces uz dalībvalstu tiesībām, jēdziens "nemateriāls kaitējums" šīs tiesību normas izpratnē jādefinē autonomi un vienveidīgi – Savienības tiesībām specifiskā veidā (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2024. gada 25. janvāris, *MediaMarktSaturn*, C-687/21, EU:C:2024:72, 64. punkts, un 2024. gada 4. oktobris, *Agentsia po vpisvaniyata*, C-200/23, EU:C:2024:827, 139. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

56 Šajā ziņā Tiesa, tostarp ņemot vērā VDAR 75., 85. un 146. apsvērumu, vairākkārt ir nospriedusi, ka, lai rastos tiesības saņemt atlīdzinājumu saskaņā ar šīs regulas 82. panta 1. punktu, ar šīs regulas pārkāpumu vien nepietiek. "Nodarīta" materiāla vai nemateriāla "kaitējuma" esamība, minētās regulas normu pārkāpuma esamība un cēloņsakarības starp šo kaitējumu un šo pārkāpumu esamība ir trīs kumulatīvi, nepieciešami un pietiekami nosacījumi, lai rastos šīs tiesības saņemt atlīdzinājumu. Tādējādi datu subjektam, kas lūdz nemateriālā kaitējuma atlīdzinājumu saskaņā ar minēto 82. panta 1. punktu, jāpierāda ne tikai šīs regulas normu pārkāpums, bet arī tas, ka šā pārkāpuma dēļ viņam patiešām ir nodarīts šāds kaitējums (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2023. gada 4. maijs, *Österreichische Post* (Nemateriālais kaitējums saistībā ar personas datu apstrādi), C-300/21, EU:C:2023:370, 32., 33., 37. un 42. punkts; 2024. gada 4. oktobris, *Agentsia po vpisvaniyata*, C-200/23, EU:C:2024:827, 140.–142. punkts, kā arī 2024. gada 4. oktobris, Patērētāju tiesību aizsardzības centrs, C-507/23, EU:C:2024:854, 24. un 25. punkts).

57 Šajā gadījumā iesniedzējtiesa norāda, ka prasītājs pamatlietā saistībā ar nemateriālo kaitējumu, kas viņam esot nodarīts attiecīgā VDAR pārkāpuma dēļ, galvenokārt atsaucas uz "bažām, ka dati tiks tālāk nodoti tajā pašā nozarē strādājošām trešām personām, apstākli, ka kāda persona uzzinājusi par apstākļiem, uz kuriem attiecas diskrētums, [kā arī] pazemojums saistībā ar saņemto atteikumu piedāvāt viņam tīkoto atalgojumu un to, ka par šo apstākli uzzinājušas trešās personas". Šī tiesa vēlas noskaidrot, vai ar "negatīvām izjūtām, piemēram, dusmām, īgnumu, neapmierinātību, bažām un bailēm", kuras tā kvalificē par "vispārīgiem dzīves riskiem", ir pietiekami, lai konstatētu "nemateriāla kaitējuma" esību šīs regulas 82. panta izpratnē, vai arī ir nepieciešams, lai attiecīgajai personai būtu nodarīts kaitējums, kas neaprobežojas ar šīm izjūtām vien.

58 Šajā ziņā, pirmām kārtām, no Tiesas judikatūras izriet, ka VDAR 82. panta 1. punktam ir pretrunā tāda valsts tiesību norma vai prakse, saskaņā ar kuru "nemateriālā kaitējuma" šīs tiesību normas izpratnē atlīdzināmība ir pakārtota nosacījumam, ka datu subjektam nodarītais kaitējums ir sasniedzis noteiktu smaguma pakāpi. Minētajā tiesību normā nav prasīts, lai datu subjekta apgalvotais nemateriālais kaitējums sasniegtu kādu "*de minimis* slieksni", lai šis kaitējums būtu atlīdzināms (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2023. gada 4. maijs, *Österreichische Post* (Nemateriālais kaitējums saistībā ar personas datu apstrādi), C-300/21, EU:C:2023:370, 51. punkts, kā arī 2024. gada 4. oktobris, *Agentsia po vpisvaniyata*, C-200/23, EU:C:2024:827, 147. un 149. punkts).

59 Otrām kārtām, kā rakstveida apsvērumos norāda Eiropas Komisija, tādas situācijas kā pamatlietā minētās, kurās no personas datu aizsardzības pārkāpuma izriet "kaitējums reputācijai" vai "iespējas kontrolēt" šādus datus "zaudēšana", ir skaidri norādītas kā vieni no VDAR 75. un 85. apsvērumā uzskaitītajiem iespējama kaitējuma piemēriem.

60 Proti, Tiesa ir uzsvērusi, ka no VDAR 85. apsvēruma pirmajā teikumā ietvertā "kaitējumu", kas var rasties datu subjektiem, ilustratīvā uzskaitījuma izriet, ka Savienības likumdevējs šajā jēdzienā ir vēlējies iekļaut konkrēti arī vienkāršu "iespējas kontrolēt savus personas datus zaudēšanu" šīs regulas pārkāpuma dēļ, pat ja attiecīgo datu ļaunprātīga izmantošana nav īstenojusies. Šāda kontroles zaudēšana var būt pietiekama, lai radītu "nemateriālu kaitējumu" minētās regulas 82. panta 1. punkta izpratnē, ja vien datu subjekts pierāda, ka šāds kaitējums, lai cik niecīgs tas arī nebūtu, viņam patiešām ir nodarīts, un šim "nemateriāla kaitējuma" jēdzienam nav nepieciešams pierādīt papildu uzskatāmu negatīvu seku esību (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2024. gada 4. oktobris, *Agentsia po vpisvaniyata*, C-200/23, EU:C:2024:827, 145., 150. un 156. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).

61 Trešām kārtām, Tiesa jau ir nospriedusi, ka bažas, ko datu subjekts izjūt par to, ka viņa personas dati VDAR pārkāpuma dēļ nākotnē tiktu ļaunprātīgi izmantoti, pašas par sevi var būt "nemateriāls kaitējums" tās 82. panta 1. punkta izpratnē, ja vien šīs bažas ar no tām izrietošajam negatīvajām sekām ir pienācīgi pierādītas; un šo apstākli pārbaudīt ir lietu izskatošās valsts tiesas ziņā (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2024. gada 20. jūnijs, PS (Nepareiza adrese), C-590/22, EU:C:2024:536, 32., 35. un 36. punkts, kā arī 2024. gada 4. oktobris, *Agentsia po vpisvaniyata*, C-200/23, EU:C:2024:827, 143., 144. un 155. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).

62 Tādējādi, lai gan iesniedzējtiesas minētās izjūtas, konkrēti bažas vai neapmierinātība, turklāt var – kā norāda pati šī tiesa – būt daļa no vispārīgiem ikdienas dzīves riskiem, šādas negatīvas izjūtas var būt "nemateriāls kaitējums" VDAR 82. panta 1. punkta izpratnē, ja vien atbilstoši šā sprieduma 56. punktā atgādinātajai prasībai par cēloņsakarību datu subjekts pierāda, ka viņam šādas izjūtas ar no tām izrietošajam negatīvajām sekām radušās tieši tāpēc, ka noticis attiecīgais šīs regulas pārkāpums, piemēram, neatļauta viņa personas datu nosūtīšana trešai personai, kas rada šo datu ļaunprātīgas izmantošanas risku; un šo apstākli pārbaudīt ir lietu izskatošo valsts tiesu ziņā.

63 Visbeidzot ceturtām kārtām, šī interpretācija atbilst VDAR 82. panta 1. punkta formulējumam, lasot to šīs regulas 85. un 146. apsvēruma gaismā, kuros ir pausts aicinājums jēdzienu "nemateriāls kaitējums" šā 82. panta 1. punkta izpratnē interpretēt plaši. Tās pareizību apstiprina arī minētās regulas mērķis, kas izriet no tās 1. panta, kā arī tās 1. un 10. apsvēruma, proti, nodrošināt augsta līmeņa aizsardzību fiziskām personām attiecībā uz personas datu apstrādi (pēc analoģijas skat. spriedumus, 2023. gada 14. decembris, *Gemeinde Ummendorf*, C-456/22, EU:C:2023:988, 19. un 20. punkts, kā arī 2024. gada 4. oktobris, *Agentsia po vpisvaniyata*, C-200/23, EU:C:2024:827, 144. un 146. punkts).

64 Ņemot vērā iepriekš izklāstītos iemeslus, uz ceturto jautājumu ir atbildams, ka VDAR 82. panta 1. punkts jāinterpretē tādējādi, ka šajā tiesību normā rodamais jēdziens "nemateriāls kaitējums" ietver tādas negatīvas izjūtas, kas datu subjektam radušās pēc neatļautas viņa personas datu nosūtīšanas trešai personai, kā, piemēram, bailes vai neapmierinātība, ko izraisa kontroles zaudēšana pār šiem datiem, šo datu iespējama ļaunprātīga izmantošana vai viņa reputācijas aizskārums, ja vien datu subjekts pierāda, ka viņam šādas izjūtas ar no tām izrietošajam negatīvajām sekām radušās konkrētā šīs regulas pārkāpuma dēļ.

Par piekto jautājumu

65 Ar piekto jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai VDAR 82. panta 1. punkts jāinterpretē tādējādi, ka tas ļauj ņemt vērā pārziņa vainas pakāpi, lai noteiktu saskaņā ar minētā 82. panta 1. punktu veicamā nemateriālā kaitējuma atlīdzinājuma apmēru.

66 Šajā ziņā no Tiesas judikatūras izriet – tā kā VDAR nav tiesību normu, kuru mērķis būtu paredzēt noteikumus par to, kā nosakāms saskaņā ar šīs regulas 82. pantā paredzētajām tiesībām saņemt atlīdzinājumu veicamā kaitējuma atlīdzinājuma apmērs, dalībvalstu tiesām tālab jāpiemēro savas valsts iekšējie noteikumi par finansiālā atlīdzinājuma apmēru, ja vien tiek ievēroti Savienības tiesību līdzvērtības un efektivitātes principi (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2023. gada 4. maijs, *Österreichische Post* (Nemateriālais kaitējums saistībā ar personas datu apstrādi), C-300/21, EU:C:2023:370, 54. un 59. punkts, kā arī 2024. gada 4. oktobris, Patērētāju tiesību aizsardzības centrs, C-507/23, EU:C:2024:854, 32. punkts).

67 Šajā gadījumā iesniedzējtiesa jautā, vai kaitējuma nodarītāja vainas pakāpe, kas Vācijas tiesībās ir paredzēta kā kritērijs nemateriālā kaitējuma finansiālā atlīdzinājuma apmēra noteikšanai, varētu tikt ņemta vērā, arī nosakot atlīdzinājumu par nemateriālo kaitējumu, pamatojoties uz VDAR 82. pantu.

68 No Tiesas spriedumiem, no kuriem daži ir pasludināti pēc šā lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu iesniegšanas, izriet, ka uz šo piekto jautājumu ir atbildams noliedzoši.

69 Proti, Tiesa ir nospriedusi, ka ņemot vērā kompensējošo funkciju, kas piemīt VDAR 82. pantā paredzētajām tiesībām saņemt atlīdzinājumu, valsts tiesām jānodrošina "pilna un iedarbīga" nodarītā kaitējuma atlīdzināšana, kā norādīts šīs regulas 146. apsvērumā, un šāda pilnīga atlīdzinājuma nodrošināšanai nav nepieciešams noteikt pienākumu maksāt sodošu kaitējuma atlīdzinājumu (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2023. gada 4. maijs, *Österreichische Post* (Nemateriālais kaitējums saistībā ar personas datu apstrādi), C-300/21, EU:C:2023:370, 57. un 58. punkts, kā arī 2024. gada 4. oktobris, Patērētāju tiesību aizsardzības centrs, C-507/23, EU:C:2024:854, 34. punkts).

70 Atšķirībā no tā, ko VDAR 83. pants noteic administratīvo naudas sodu gadījumā, kuriem piemērojamie kritēriji *mutatis mutandis* nav piemērojami šīs regulas 82. panta kontekstā, minētajā 82. pantā paredzētajām tiesībām uz atlīdzinājumu, tostarp nemateriālā kaitējuma gadījumā, ir tikai un vienīgi kompensējoša funkcija – jo finansiālam atlīdzinājumam, kas maksājams saskaņā ar minēto 82. pantu, jāļauj pilnībā atlīdzināt minētās regulas pārkāpuma dēļ konkrēti nodarīto kaitējumu –, nevis preventīva vai sodoša funkcija (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2024. gada 4. oktobris, *Agentsia po vpisvaniyata*, C-200/23, EU:C:2024:827, 153. punkts, un 2024. gada 4. oktobris, Patērētāju tiesību aizsardzības centrs, C-507/23, EU:C:2024:854, 39.–41. punkts).

71 Tādējādi, pirmkārt, pārziņa atbildības iestāšanās saskaņā ar VDAR 82. pantu ir pakārtota tā vainas esamībai, kura tiek prezumēta, ja vien pārzinis nepierāda, ka kaitējumu izraisījušais notikums tam nekādi nav piedēvējams, un, otrkārt, šis 82. pants neprasa, lai, nosakot summu, kas piešķirama atlīdzinājumam par nemateriālo kaitējumu, pamatojoties uz šo pantu, tiktu ņemta vērā šīs vainas pakāpe (spriedums, 2024. gada 4. oktobris, *Agentsia po vpisvaniyata*, C-200/23, EU:C:2024:827, 154. punkts).

72 Konkrētāk, VDAR 82. panta 1. punktā paredzētajām tiesībām saņemt atlīdzinājumu piemītošā tikai vienīgi kompensējošā funkcija liedz to, ka pārziņa izdarīta šīs regulas pārkāpuma smaguma pakāpe un iespējamais tīšums tiek ņemti vērā, lai atlīdzinātu kaitējumu uz tā pamata. No tā izriet, ka šīs tiesību normas kontekstā pārziņa attieksmi un motivāciju nevar ņemt vērā, lai attiecīgā gadījumā datu subjektam piešķirtu atlīdzinājumu, kas apmēra vai veida ziņā ir mazāks par viņam konkrēti nodarīto kaitējumu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2024. gada 4. oktobris, Patērētāju tiesību aizsardzības centrs, C-507/23, EU:C:2024:854, 42.–45. punkts un tajos minētā judikatūra).

73 Ņemot vērā iepriekš izklāstītos apsvērumus, uz piekto jautājumu ir atbildams, ka VDAR 82. panta 1. punkts jāinterpretē tādējādi, ka tas liedz ņemt vērā pārziņa vainas pakāpi, lai noteiktu saskaņā ar šo pantu veicamā nemateriālā kaitējuma atlīdzinājuma apmēru.

Par sesto jautājumu

74 Sestais jautājums ir uzdots gadījumā, ja Tiesa atbildētu apstiprinoši vai nu uz vienu no pirmā jautājuma daļām, vai uz trešo jautājumu, proti, ja būtībā nāktos uzskatīt, ka tiesības pieprasīt, lai pārzinis nākotnē atturētos no jauna personas datu aizsardzības pārkāpuma, datu subjektam VDAR atzīst tieši savās normās vai ar šo regulu atļautās valsts tiesību normu piemērošanas ceļā. Ņemot vērā to, kā uz pirmo līdz trešo jautājumu kopīgi atbildēts šā sprieduma 52. punktā, uz sesto jautājumu ir jāatbild.

75 Lai precizētu šā pēdējā jautājuma priekšmetu, iesniedzējtiesa norāda, ka saskaņā ar Vācijas tiesībām un tās judikatūru apstāklis, ka persona, kurai ir nodarīts nemateriāls kaitējums, ir lūgusi vai pat panākusi, ka tā nodarītājam tiek likts atturēties no jaunām kaitējumu radošām darbībām, var tikt ņemts vērā, lai mazinātu vai pat izslēgtu finansiālu atlīdzinājumu par šo kaitējumu. Tā vēlas noskaidrot, vai šo veicamā kaitējuma atlīdzinājuma apmēra noteikšanas kritēriju var piemērot arī VDAR kontekstā, it īpaši ņemot vērā Savienības tiesību efektivitātes principu, un, ja tas tā ir, cik lielā mērā.

76 Tādējādi ar savu jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai VDAR 82. panta 1. punkts jāinterpretē tādējādi, ka apstāklis, ka datu subjekts saskaņā ar piemērojamajām valsts tiesībām ir panācis pārzinim saistošu rīkojumu atturēties no šīs regulas pārkāpuma atkārtošanas, var tikt ņemts vērā, lai mazinātu saskaņā ar minēto 82. panta 1. punktu par nemateriālo kaitējumu maksājamā finansiālā atlīdzinājuma apmēru vai pat šo atlīdzinājumu aizstātu.

77 Šajā ziņā jāatgādina – kā minēts šā sprieduma 66. punktā –, ka VDAR nav tiesību normu, kas paredzētu noteikumus par to, kā noteicams saskaņā ar šīs regulas 82. pantā paredzētajām tiesībām saņemt atlīdzinājumu maksājamā atlīdzinājuma apmērs, un tāpēc dalībvalstu tiesām tālab jāpiemēro savas valsts iekšējie noteikumi par finansiālā atlīdzinājuma apmēru, ja vien tiek ievēroti Savienības tiesību līdzvērtības un efektivitātes principi.

78 It īpaši jāuzsver, ka kritērijiem – pēc kuriem jānosaka, kādā apmērā pienākas atlīdzinājums, kas veicams saistībā ar prasībām, kuru mērķis ir nodrošināt tiesību subjektiem no VDAR 82. panta izrietošo tiesību aizsardzību –, kas ir noteikti katras dalībvalsts tiesību sistēmā, jāļauj nodrošināt pilnu un iedarbīgu atlīdzinājumu par kaitējumu, kas datu subjektam nodarīts šīs regulas pārkāpuma dēļ (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2024. gada 4. oktobris, *Agentsia po vpisvaniyata*, C-200/23, EU:C:2024:827, 152. punkts, un 2024. gada 4. oktobris, Patērētāju tiesību aizsardzības centrs, C-507/23, EU:C:2024:854, 34. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

79 Tiesa jau ir atzinusi, ka, ievērojot no efektivitātes principa izrietošās robežas, noteikti apstākļi var ietekmēt saskaņā ar VDAR 82. pantu veicamā atlīdzinājuma apmēra noteikšanu, it īpaši, lai ierobežotu šo atlīdzinājumu. Ir nospriests, ka gadījumā, ja datu subjektam nodarītais kaitējums nav smags, valsts tiesa var piespriest samaksāt šim subjektam nelielu atlīdzinājumu, ja vien šādi piešķirtā nelielā atlīdzinājuma summa ir tāda, ar kuru var pilnībā atlīdzināt par šo kaitējumu; un šis apstāklis jāpārbauda šai tiesai. Tāpat arī atvainošanās var būt atbilstīgs atlīdzinājums par nemateriālo kaitējumu, pamatojoties uz minēto 82. pantu, tostarp tad, ja nav iespējams atjaunot stāvokli, kāds pastāvējis pirms šā kaitējuma nodarīšanas, ja vien ar šo atlīdzinājuma veidu – ja tāds ir paredzēts valsts tiesībās – var pilnībā kompensēt datu subjektam nodarīto kaitējumu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2024. gada 4. oktobris, Patērētāju tiesību aizsardzības centrs, C-507/23, EU:C:2024:854, 35.–37. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).

80 Šajā gadījumā ar uzdoto jautājumu ir gribēts noskaidrot, vai VDAR 82. panta piemērošanas jomā valsts tiesai ir iespēja ņemt vērā to, ka datu subjekta labā ir izdots atturēšanās rīkojums, lai mazinātu šai personai par nemateriālo kaitējumu piešķiramo atlīdzinājumu, un tādējādi šī tiesa praksē piespriestu šāda kaitējuma atlīdzinājumu daļēji naudā un daļēji – šā rīkojuma veidā vai pat tikai šāda rīkojuma veidā.

81 Taču no šā sprieduma 78. un 79. punktā minētās judikatūras izriet, ka piemērojamajās valsts tiesībās paredzētu atlīdzinājuma veidu var uzskatīt par atbilstīgu VDAR tikai tad, ja šajā atlīdzinājuma veidā tiek ievēroti Savienības tiesību līdzvērtības un efektivitātes principi, kas savukārt tostarp nozīmē, ka tam jābūt tādam, kas nodrošina pilnīgu un iedarbīgu datu subjektam nodarītā kaitējuma atlīdzināšanu.

82 Konkrēti, atlīdzinājums, kas pienākas saskaņā ar šīs regulas 82. pantu, nevar tikt daļēji vai pilnībā piešķirts atturēšanās rīkojuma formā tāpēc, ka šajā 82. pantā paredzētajām tiesībām uz kaitējuma atlīdzinājumu – kā atgādināts šā sprieduma 70. punktā – ir tikai un vienīgi kompensējoša funkcija, savukārt kaitējuma nodarītājam saistoša atturēšanās rīkojuma mērķis ir tīri preventīvs. Proti, kā secinājumu 86. punktā būtībā norāda ģenerāladvokāts, šāda veida rīkojums ir domāts tālab, lai novērstu kaitējumu izraisījušās rīcības atkārtošanos nolūkā izvairīties no jauna kaitējuma rašanās, taču ar to netiek atlīdzināts datu subjektam jau nodarītais kaitējums.

83 Ņemot vērā iepriekš izklāstītos iemeslus, uz sesto jautājumu ir atbildams, ka VDAR 82. panta 1. punkts jāinterpretē tādējādi, ka tas liedz apstākli, ka datu subjekts saskaņā ar piemērojamajām valsts tiesībām ir panācis pārzinim saistošu rīkojumu atturēties no šīs regulas pārkāpuma atkārtošanas, ņemt vērā, lai mazinātu saskaņā ar šo pantu par nemateriālo kaitējumu maksājamā finansiālā atlīdzinājuma apmēru vai *a fortiori* šo atlīdzinājumu aizstātu.

Par tiesāšanās izdevumiem

84 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība izriet no tiesvedības, kas notiek iesniedzējtiesā, tāpēc tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (ceturtā palāta) nospriež:

1) Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula) normas

jāinterpretē tādējādi, ka

tās neparedz nelikumīgi apstrādātu personas datu subjektam – gadījumā, ja šis subjekts nepieprasa, lai viņa dati tiktu dzēsti – tiesību aizsardzības līdzekli, kas tam ļautu preventīvi panākt, ka pārzinim tiek likts nākotnē atturēties no jaunas nelikumīgas apstrādes. Tomēr šīs normas neliedz dalībvalstīm paredzēt šādu tiesību aizsardzības līdzekli savās tiesību sistēmās.

2) Regulas 2016/679 82. panta 1. punkts

jāinterpretē tādējādi, ka

šajā tiesību normā rodamais jēdziens "nemateriāls kaitējums" ietver tādas negatīvas izjūtas, kas datu subjektam radušās pēc neatļautas viņa personas datu nosūtīšanas trešai personai, kā, piemēram, bailes vai neapmierinātība, ko izraisa kontroles zaudēšana pār šiem datiem, šo datu iespējama ļaunprātīga izmantošana vai viņa reputācijas aizskārums, ja vien datu subjekts pierāda, ka viņam šādas izjūtas ar no tām izrietošajam negatīvajām sekām radušās konkrētā šīs regulas pārkāpuma dēļ.

3) Regulas 2016/679 82. panta 1. punkts

jāinterpretē tādējādi, ka

tas liedz ņemt vērā pārziņa vainas pakāpi, lai noteiktu saskaņā ar šo pantu veicamā nemateriālā kaitējuma atlīdzinājuma apmēru.

4) Regulas 2016/679 82. panta 1. punkts

jāinterpretē tādējādi, ka

tas liedz apstākli, ka datu subjekts saskaņā ar piemērojamajām valsts tiesībām ir panācis pārzinim saistošu rīkojumu atturēties no šīs regulas pārkāpuma atkārtošanas, ņemt vērā, lai mazinātu saskaņā ar šo pantu par nemateriālo kaitējumu maksājamā finansiālā atlīdzinājuma apmēru vai *a fortiori* šo atlīdzinājumu aizstātu.

[Paraksti]